

โครงการวิจัยเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงยุทธศาสตร์การพัฒนาค้นเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหลักการเชิงนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการขจัดความยากจนและการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของคนจน โดยเปรียบเทียบกับ ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาหลักการเชิงนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการสร้างพลังนำ ทางของชุมชน และการพัฒนาศักยภาพของชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อวางรากฐานไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน 3) ศึกษาค่านิยมของสังคม พฤติกรรมการจัดการทรัพยากร ความจำเป็น พื้นฐานของชีวิตและครอบครัว ต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาคนเชิงโครงการปฏิบัติในระดับการพัฒนาประเทศ และเป็นต้นแบบของนานาชาติ ใช้กลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกรมพัฒนาชุมชน (2552) ใน 7 จังหวัด ที่มี พื้นที่ชายแดนติดต่อกับกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ เชียงราย ตาก ตราด หนองคาย บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และมุกดาหาร ทำการคัดเลือกแต่ละจังหวัด หมู่บ้าน 3 ประเภท ได้แก่ 1) พออยู่พอ กิน 2) อยู่ดีกินดี 3) มั่งมีศรีสุข ในแต่ละหมู่บ้านคัดเลือก 15 ครัวเรือน โดยการจำแนกกลุ่มครัวเรือน ตามระดับรายได้ 1) ยากจน 2) ปานกลาง 3) ร่ำรวย รวมเป็นประชากร 315 ครัวเรือน จาก 21 หมู่บ้าน

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า

1) การน้อมนำหลักการเชิงนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการขจัดความยากจน และการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของคนจนสามารถขับเคลื่อนลงสู่การปฏิบัติที่ประชาชนเกิดการเรียนรู้ ตระหนักถึงความสำคัญโดยผ่านกระบวนการจัดกลาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีองค์ประกอบ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน มีความรู้และคุณธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับ สถานการณ์การดำรงชีวิตในอดีตและปัจจุบัน โดยผ่านกระบวนการจัดกลาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

2) การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการสร้างพลังนำทางของชุมชนและการพัฒนา ศักยภาพของชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อวางรากฐานไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน พบว่า การดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็นกลไกที่สำคัญในกระบวนการจัดกลาของปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของครัวเรือนใน อดีตและปัจจุบันของกลุ่มรายได้ 3 ระดับ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3) ค่านิยมและพฤติกรรมการจัดการทรัพยากรความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตของครัวเรือน พบว่า กลุ่มระดับรายได้ยากจน ปานกลาง และร่ำรวยในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 3 ระดับมีการ ออมทรัพย์ มีการระหนีสิน มีการทำบัญชีครัวเรือนและมีค่าใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคอย่างเดียวในกลุ่ม ระดับรายได้ยากจนในหมู่บ้านพออยู่พอกิน ส่วนรายได้ระดับปานกลาง และร่ำรวยในหมู่บ้านพออยู่ พอกิน อยู่ดีกินดี และมีศรีสุข มีการใช้จ่ายในครัวเรือนเพิ่มตามระดับรายได้ที่สูงขึ้นทั้ง 3 ระดับกลุ่ม รายได้เมื่อได้ผ่านกระบวนการจัดกลาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ค่านิยมทางสังคมที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการลดความยากจนและการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญ ทำให้บุคคลและครัวเรือนมีความสามารถจัดสรรทรัพยากรการใช้จ่าย การออม และ หนีสินตามสถานะเศรษฐกิจของครัวเรือนได้

4) การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาคนเชิงโครงการ ปฏิบัติในระดับประเทศและเป็นต้นแบบนานาชาติ พบความสำคัญกระบวนการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ของครัวเรือน โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดย เปรียบเทียบกับแนวทางปฏิบัติในอดีตกับการปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและปฏิบัติในปัจจุบัน ทั้ง 3 กลุ่ม ระดับรายได้ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

การเป็นต้นแบบในการขยายผล โครงการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับ นานาชาติ ควรให้ความสำคัญกลุ่มระดับรายได้ยากจน ลักษณะชุมชนผลิตเพื่อการยังชีพ มีฐาน วัฒนธรรมประเพณี มีปราชญ์ชุมชน และองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

The Research Project entitled “Sufficiency Economy as a Human Development Strategy for National Economic, Social and Environmental Sustainability” aims to investigate the following objectives: (1) the study of the principle of policy implementation on application of Sufficiency Economy Philosophy towards poverty mitigation and risk prevention for the poor as compared to other related theories, (2) the study of the principle of policy implementation on application of Sufficiency Economy Philosophy towards building capacity and strengthened potentiality of the communities as a mean to construct foundation for economic, social and environmental development, (3) to depict the social value and the behavior of household members in managing basic needs resources toward the changing world trends in economic, social and environment, (4) to propose the strategic implication of programs and projects on application of Sufficiency Economy Philosophy as the ultimate achieved goals of human development which could be duplicated elsewhere as a practical model for national and international levels.

The representative samples were drawn from the purposive sampling method in accordance with the selection criteria of the Sufficiency Economy village as categorized by the Department of Community Development into three types; (1) subsistence village, (2) better living village and (3) wealthy village. These villages were selected from 7 provinces considerably adjacent to the border areas of the Greater Mekong Sub-region (GMS) comprising Chiangrai, Tak, Nongkhai, Mukdahan, Sri-Saket, Buriram and Trat.

The collection of data was derived from the household heads of the said 7 provinces which each province consisted of 3 categorized villages, in each village purposively selected 15 household heads coming from 3 income levels; poor or inadequate income, middle income and wealthy, totalled 315 respondents from 21 villages.

The research results were concluded as follows;

(1) Application of Sufficiency Economy Philosophy in the form of development programs and projects into the studied villages had proven significant difference in adoption of practices where the respondents had learned and consciously conform behavior through undergoing the socialization process of Sufficiency Economy Philosophy’s 5 core elements comprising; moderation, reasonableness, self-immunity, knowledge and ethics.

(2) The implementation of development programs and projects through application of Sufficiency Economy Philosophy as the sustainable economic, social and environmental foundation had indicated group formation is the essential element for the Sufficiency Economy Philosophy’s

socialization process, when compared the past and present performance in adoption of the Sufficiency Economy Philosophy of the three income group levels were found significantly different.

(3) Social values and managerial behavior on the household basic needs of the respondents of three income group levels had indicated saving practices as well as indebtedness in which the households had to keep the expense record. The inadequate income level group in the subsistence village paid more on food and necessity consumption items. The other two income groups paid more expenses according to their increasing income. The three income group levels undergone successfully Sufficiency-Economy Philosophy's socialization process had indicated ability to conform social values and managerial behavior in managing household resources in expenditure, saving and paying debt, as the correlation coefficient between poverty mitigation behavior and poverty risk management behavior had proven significantly.

(4) The policy implementation of the Sufficiency Economy Philosophy as has been proven significantly different through compared the past and present performance of the three income group levels can be a lesson learned in duplication as a good practice elsewhere nationally and internationally as a Human Development strategy in particular the emphasis should be given to the inadequate income group, where in existence of the subsistence community with possessing traditional culture, village wise-man and knowledge of local wisdom.